

2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша ЖЗҚ-ның инвестициялық портфеліндегі қаржы құралдарының құнсыздану нәтижелеріне қысқаша шолу

2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша қордың инвестициялық басқаруындағы зейнетақы активтерінің ағымдағы құны (бұдан әрі – ЗАА) 1 995,6 млрд. теңгені құрады. ЗАА өсімі 1-тоқсанда 6%-ды құрады. Қорлар есептілік деректері бойынша ЖЗҚ зейнетақы активтері есебінен жалпы сомасы 36,9 млрд. теңгеге (резерв өсімі 1-тоқсанда 56%-ды құрады) сатып алынған бағалы қағаздардың құнсыздануынан болған шығындардың орнын толтыруға резервтерді (провизияларды) қалыптастырды және ЗАА-дан шамамен 1,8%-ды құрады.

Таза зейнетақы активтері шамасының жүйе бойынша олардың жалпы сомасына қатынасы бойынша қорларды тәртіпке келтіру кезінде қорларды шартты түрде 3 топқа бөлуге болады: **ірі – 1-топ, орташа – 2-топ, шағын – 3-топ.**

2010 жылғы 1 қаңтардағы жағдайға ұқсас 2010 жылғы 1 сәуірдегі жағдай бойынша жүйедегі ең көп үлесті **1-топ (ірі ЖЗҚ)** қалыптастырған сатып алынған бағалы қағаздардың құнсыздануынан болған шығындардың орнын толтыратын резервтер (провизиялар) иеленеді. Сонымен, олардың үлесіне барлық қалыптастырылған резервтердің шамамен 66%-ы немесе 24,3 млрд. теңге жатады. Ағымдағы жылдың бірінші тоқсандағы үлес өзгерген жоқ.

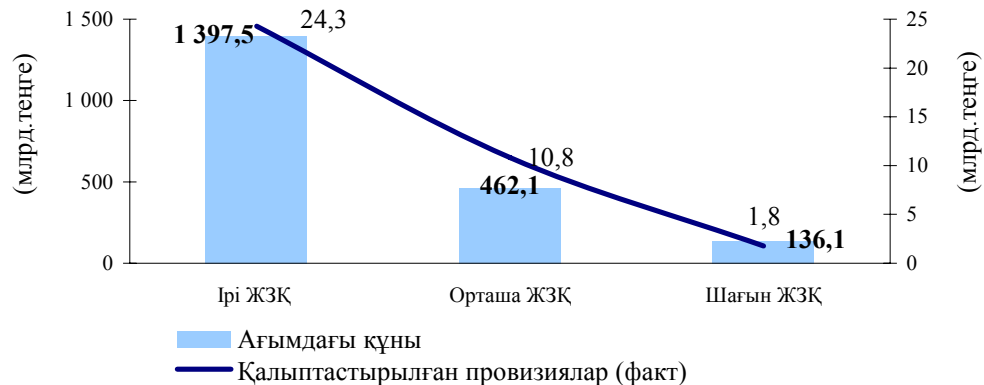
2 және 3-топтардың үлесіне резервтердің жалпы сомасының 29%-ы (10,8 млрд. теңге) және тиісінше 5%-ы (1,8 млрд. теңге) келеді. Ағымдағы жылдың бірінші тоқсанда **2-топ ЖЗҚ** резервтер үлесі жүйе бойынша резервтердің жалпы сомасында 1 пайыздық тармаққа ұлғайды. **2-топ ЖЗҚ** резервтер үлесі 1,4 пайыздық тармаққа азайды.

Сондай-ақ, бір ЖЗҚ бойынша резервтің ең көп үлесі 5%-ды, ең аз үлесі 0,3%-ды құрады.

Топтар бойынша нақты деректер төмендегі кесте мен графикте берілген.

млрд. теңге				
ЖЗҚ тобы	Ағымдағы құны	Қалыптастырылған резервтер (факт)	Ағымдағы құнының резервтер үлесі (%-бен)	Құнсыздануды ескергендегі ағымдағы құны
Ірі ЖЗҚ				
01.01.2010	1 321,4	15,5	1,2	1 305,9
01.04.2010	1 397,5	24,3	1,7	1 373,2
Орташа ЖЗҚ				
01.01.2010	432,7	6,6	1,5	426,1
01.04.2010	462,1	10,8	2,3	451,2
Шағын ЖЗҚ				
01.01.2010	130,3	1,5	1,2	128,8
01.04.2010	136,1	1,8	1,3	134,3

2010 жылғы 1 сәуірдегі бағалы қағаздардың құнсыздануынан шығатын ықтимал шығындарды жабуға резервтерді қалыптастыру туралы мәлімет

Қорлардың топтары бойынша қалыптастырылған провизиялардың мөлшерін қарастыра отырып мынаны атап өтуге болады.

Қорлардың **1-тобының** үлесіне жүйе бойынша резервтердің біршама бөлігінің келу себебі аталған қорлардың басқаруындағы зейнетақы активтерінің едәуір көлемі болып табылады.

Бұл ретте, **ірі қорлардың** ЗАА тәуекелді бағалы қағаздарының үлесі барлық үш топтың ішіндегі ең аз мәнге ие болады. Сонымен, ірі қорлардың зейнетақы активтерінің есебінен сатып алуға рұқсат етілмеген қаржы құралдарының үлесі (дефолтқа ұшырағандары мен буферлік санатқа енгендерін қоса алғанда) 6,7%-ды, **орташа қорлардың** - 8,8%-ды және **шағын қорлардың тобы** - 10,6%-ды құрады.

Ірі қорлардың ЗАА бірінші және екінші шағын санаттың рейтингтік бағасы жоқ ҚР эмитенттерінің борыштық бағалы қағаздарының үлесі 2010 жылғы 1 сәуірде 14,2%-ды, **орташа және шағын қорлардың** үлесі тиісінше 25,9%-ды және 28,1%-ды құрады.

Сонымен қатар, зейнетақы активтері қорларының жиынтық көлеміндегі негізгі үлесті стандартты жіктелу санатына жататын және нөл пайыздық ставкасы бойынша құнсызданатын 43,1%-бен Қазақстан Республикасының бағалы қағаздары иеленеді.

Тиісті ЖЗҚ тобының зейнетақы активтері сомасынан ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары **1-топтың** үлесіне 42,0%-ы, **2 және 3-топтардың** үлесіне - тиісінше 47,1% және 41,3%-ы тиіп отыр. 2010 жылғы 1-тоқсанда жүйе бойынша ҚР мемлекеттік бағалы қағаздарының жалпы үлесі 2,9 пайыздық тармаққа немесе 95,7 млрд. теңгеге ұлғайды және 2010 жылғы 1 сәуірде 844,2 млрд. теңгені құрады.

Бұл ретте, **ірі ЖЗҚ**-ның ҚР МБҚ үлесі 3,6 пайыздық тармаққа ұлғайды. **Орташа және шағын ЖЗҚ** үлесі тиісінше 1 және 1,6 пайыздық тармаққа ұлғайды.

Осы ұлғаю уәкілетті орган зейнетақы активтеріне қатысты ЖЗҚ-мен жүргізілген инвестициялық саясатына байланысты қабылдаған ертерек ден қою шаралары нәтижесінде пайда болды.

Топтардың инвестициялық құрылымы бойынша нақты деректер төмендегі кестеде берілген.

ЖЗҚ тобы	МБҚ	Шетел БҚ	ҚР эмитеттерінің мемлекеттік емес бағалы қағаздары				Рұқсат етілмеген қаржы құралдарына салынған инвестициялар	Өзге активтер	Жиынтығы
			Рейтингі бар акциялар	KASE тізімінің I және II санатты акциялары	Рейтингі бар борыштық БҚ	I және II санатты рейтингі жоқ борыштық БҚ			
Ірі ЖЗҚ									
01.01.2010	38,4	21,0	7,2	2,6	0,9	14,9	6,9	8,2	100
01.04.2010	42,0	16,0	7,0	2,3	1,2	14,2	6,7	10,6	100
Орташа ЖЗҚ									
01.01.2010	46,1	7,0	2,6	2,3	3,1	27,9	8,6	2,5	100
01.04.2010	47,1	5,3	2,4	2,1	5,6	25,9	8,8	2,8	100
Шағын ЖЗҚ									
01.01.2010	39,7	2,6	1,2	12,3	1,3	30,5	10,5	2,0	100
01.04.2010	41,3	3,3	1,6	10,2	1,3	28,1	10,6	3,6	100